

Šonedēļ Ekonomikas ministrija publicēja [paziņojumu par Ekonomikas ministra Jāņa Vitenberga iesniegtajiem priekšlikumiem tūrisma nozares atbalstam](#)

. Paziņojumā norādīts, ka Ekonomikas ministrs aicinās valdību:

1. no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem segt tūrisma operatoru tiešās izmaksas nedaudz vairāk kā 700 tūkstošu EUR apmērā, kas radušās, organizējot ceļotājiem bezmaksas čartera reisu vai pērkot jaunas aviobiļetes ceļotāju repatriācijas nodrošināšanai;

2. atbalstīt priekšlikumu ieviest **obligātu vaučeru sistēmu** (izcēlums mūsu), nosakot, ka tūrisma operators naudas atmaksas vietā ceļotājam izsniedz apdrošinātu vaučeru, kas derīgs 18 mēnešus, naudu atmaksājot pēc vaučera beigām, ja tas netiek izmantots

Latvijas Patērētāju interešu aizstāvības asociācija (PIAA) neapšaubā nedz nepieciešamību atbalstīt tūrisma nozari finansiāli, nedz nepieciešamību dot nozares uzņēmumiem pietiekamu laiku saistību pret ceļotājiem izpildei. Tomēr **PIAA kategoriski iebilst pret obligātu vaučeru sistēmu, kas faktiski nozīmētu tūrisma operatoru izsniegto vaučeru uzspiešanu ceļotājiem**

Vēlamies atgādināt, ka arī ceļotāji daudz cieta izveidojušās ārkārtas situācijas dēļ, jo ne tikai samaksāja par pakalpojumiem, kurus nesaņēma, bet arī faktiski nespēj īstenot savas likumīgas tiesības uz naudas atgūšanu. Šajos apstākļos priekšlikumi, kas vēl vairāk ierobežotu jau tāpat pārkāptas ceļotāju tiesības nav taisnīgi un nevar tikt uzskatīti par līdzsvarotu risinājumu. Drīzāk tādā veidā lielāka nasta pilnīgi nepamatoti tiek uzlikta uz patērētāju pleciem.

PIAA ieskatā līdzsvarots risinājums attiecībā uz naudas atmaksu patērētājiem ietvertu:

- **atbalstu patērētājiem, kuri ir nonākuši finansiālās grūtībās** - valdībai jāņem vērā, ka

smagā finansiālā stāvoklī nonāca ne tikai tūrisma nozares uzņēmumi, bet arī daudzi patērētāji. Priekš viņiem pilna naudas atmaksa par nenotikušo ceļojumu var izrādīties kritiski nepieciešama. Tādēļ ir jānodrošina, ka patērētāji, kuri atrodas finansiālās grūtībās un spēj to pierādīt var saņemt pilnu atmaksu par nenotikušo ceļojumu nekavējoties. Valdībai ir jānodrošina, lai tūrisma operatoriem būtu nepieciešamie līdzekļi, lai veiktu šāda veida atmaksas;

- **ceļotāja izvēli pieņemt vaučeru vai saņemt atmaksu naudā** - tūrisma operatoru piedāvātiem vaučeriem ir jāpaliek brīvprātīgiem. Tā vietā lai uzspiestu ceļotājiem vaučerus tie ir jāpadara ceļotājiem pievilcīgi. Piemēram, jau šobrīd ir uzņēmumi, kas piedāvā ceļotājiem vaučerus, kuru vērtība pārsniedz patērētāja samaksāto summu;

- **piedāvāto vaučeru elastīgumu** - ceļotājiem jābut iespējai izvēlēties citu ceļojumu vai vairākus ceļojumus, nodot vaučeru citai personai, kā arī saņemt neizmantota vaučera daļas atmaksu naudā;

- **pilnu garantiju ceļotājiem, kuri piekrit saņemt vaučeru, ka viņi saņems automātisku naudas atmaksu pēc vaučera derīguma termiņa beigām vai turoperatora maksātnespējas gadījumā** - vaučeru apdrošināšana pati pa sevi var nebūt pietiekama šī mēķa sasniegšanai.

Vēlamies vērst valdības uzmanību, ka atbalstu tūrisma nozarei ir iespējams sniegt neatņemot patērētājiem viņu likumīgas tiesības. Savukārt, nepārdomāta tūrisma nozares atbalsta stratēģija var vēl vairāk iedragāt jau tāpāt pēdējos gados ievērojami samazinājušos patērētāju uzticēšanos tūrisma nozarei.